

Elsassischa Gràmmàtik

Do, uf dam Weblink, findet ma a Kurs ìwer dr Gràmmàtik vum Milhüüser Dialekt (uf dr àlemànisch Wikipedia):

http://als.wikipedia.org/wiki/Buech:Grammatik_Mülhauser_Dialekt

Ileitung

S Hochditscha àls Referanz

Exàct wia d Schribempfehlung Orthal d ditscha Orthographie àls Basis nimm, so müeß ma aui mìt der d Grammatik immer im Sìn hà wia's uf Ditsch funktioniert.

Meischens ìsch 's zìmlig ahnlig: àlso wenn me's uf Dirsch dankt, hàt me's fàscht uf Elsassisch.

Àwer 's gitt wìchtiga Üsnamma.

Eh jo... Elsassisch ìsch doch nìt Ditsch.

Wàrnung

- Dàs ìsch a Àmàtor-Proba.
D elsassischa Grammatik ìsch wohrschins a schwahra Wissaschàft, s kàt nìt gànz expliziant sìn in dam Àrtikel.
- Do wìrd behandelt vum Elsassischer Dialekt wia-ner gsprocha ìsch z Milhüsa.
Z'Kolmer oder im Sundgàui ìsch d Gràmmàtik ànderscht.

Verb

A Verb ìsch a Wort wo-n-a Àktion definiert.

Zum Beispiel:

sìnga, schlofa

A Hìlfsverb ìsch a bsunderer Verb, wo-n-a extrà Funktiona hàt in'ra Sàtz.

's gitt nur a pààr vu dana Hìlfsverb:

- sì
- hàà
- düe
- wara
- kuu

Bsunderer Fàll, mìt "geh" un "kuu"

"geh" un "kuu" sìn Verb

Ìch müeß geh schàffa

Dàrfsch ku lüega

Vielmol sìn sa dupliziant:

■> Grammaire alsacienne

■> Ici, en suivant ce lien, on trouve un cours sur la grammaire du dialecte mulhousien (sur la Wikipédia alémanique)

■> Introduction

■> L'allemand comme référence

■> Tout comme les recommandations d'écriture Orthal prennent comme base l'orthographe allemande, ainsi on doit aussi avec la grammaire avoir toujours à l'esprit comment ça fonctionne en allemand.

■> La plupart du temps, c'est assez ressemblant : ainsi quand on le pense en allemand, on l'a presque en alsacien.

■> Mais il y a des exceptions importantes.

■> Eh oui... l'alsacien n'est qu'à peine pas de l'allemand

■> Avertissement

■> Ceci est un essai amateur.

■> La grammaire alsacienne est sûrement une science difficile, elle ne peut pas être décrite en entier dans cet article.

■> Ici il s'agit du dialecte alsacien tel qu'il est parlé à Mulhouse.

■> A Colmar ou dans le Sundgau, la grammaire est différente.

■> Verbes

■> Un verbe est un mot qui définit une action.

■> Par exemple :

■> chanter, dormir

■> Un auxiliaire est un verbe particulier, qui a une fonction particulière dans un mot

■> Il y a seulement un petit nombre de ces auxiliaires

■> être

■> avoir

■> faire

■> devenir

■> venir

■> Cas particulier, avec "geh" et "kuu"

■> "geh" et "kuu" sont des verbes

■> Je dois aller travailler

■> Tu as le droit de venir voir

■> Souvent ils sont répétés

Elsassischa_Grammatik

Ich gàng geh schàffa

➡ Je vais travailler

Kumm ku lüega!

➡ Viens voir !

Do ìsch's komisch: sìn "geh" un "ku" ìmmer noch Verb, oder làuift's ehnder wia Präpositiona?

➡ Là c'est bizarre : "geh" et "kuu" sont-ils encore des verbes ou fonctionnent-ils comme des prépositions ?

As sìn "Kurzverb", wo in'ra Verdopplung benutzt wara.

➡ Ce sont des "verbes courts", qui sont utilisés dans une redondance.

Dia Bsunderheit, àss ma "geh" un "kuu" zwei Mol sajt ìsch typisch àlemànisch.

➡ Cette particularité, consistant à dire deux fois "geh" et "kuu" est typiquement allémannique.

Ìn dr Schwitz gitt's dia Verdopplung aui fer "loo" un "afaa".

[Lüega uf http://als.wikipedia.org/wiki/Kurzverb](http://als.wikipedia.org/wiki/Kurzverb)

➡ Allez voir <http://als.wikipedia.org/wiki/Kurzverb>

Àbkìrtzunga

➡ Raccourcis

Wenn ma ìm Àltàg redt, sajt ma nìt ìmmer àlla Wàrter.

➡ Quand on parle au quotidien, on ne dit pas toujours tous les mots.

Zum Beispiel "geh" un "kuu" sìn nìt unbedìngt üsgsprocha, àm And vun'ra Sàtz.

➡ Par exemple, "geh" et "kuu" ne sont pas forcément exprimés, à la fin d'une phrase.

wo müeß i àhna (geh)

?

➡ où dois-je aller ?

ich hà ìns Bett wälla

(geh)

➡ Je voulais aller au lit

ich will mìt

(kuu)

➡ Je veux venir avec

Vielmol wìrd aui dr "dü" nìt üsgsprocha:

➡ Souvent aussi, le "dü" (tu) n'est pas exprimé

(dü)

bìsch scheen

➡ tu es beau

(dü) dàrfsch nìt allei uf Pàris

(geh)

➡ tu n'as pas le droit d'aller seul à Paris

Zitta

➡ Temps

Gegawart

➡ Présent

ich màch

➡ je fais

ich wàrt

➡ j'attends

oder

➡ ou

ich düe wàrta

➡ j'attends

Dr Kurzverb "düe" benutzt ma viel fer s Gegawart.

➡

Vergàngaheit

➡ Passé

Ich bì gsìi

➡ J'ai été

Ich bì gànga

➡ Je suis allé

Ich hà gsajt

➡ J'ai dit

Elsassischa_Grammatik

Ìch hà gsunga
Ìch bì grennt

■▶ J'ai chanté

■▶

Züekunft

■▶ Futur

Dr Zukunft funktionniert wie d Gegawart, mìt-m-a Satz wo mìtem Zukunft zammahangt:

■▶ Le futur fonctionne comme le présent, avec une phrase où le contexte est dans le futur :

Ìch màch's morn

■▶ Je vais le faire demain

Nachtsch Wuch gàng i friahj ins Bett

■▶

Da stìrbt amol jung !

■▶

Fer dr Zukunft sajt ma nìt direkt:

■▶ Pour le futur, on ne dit pas vraiment :

Ìch wìrr sìi

oder

■▶ ou

Ìch wìrr geh

Dr Kurzverb "wara" tat ma zwàr erwàrta, wie uf Hochditsch ("werden").

■▶ On s'attendrait pourtant à l'auxiliaire "wara", comme en allemand ("werden").

Àwer uf Elsassisch funktionniert dr Zukunft nìt a so.

■▶ Mais en alsacien, le futur ne fonctionne pas ainsi.

Ma kàt heechscherfàlls sàga:

■▶ Tout au plus on peut dire :

Ìch wìrr's kàna

■▶ Je saurai le faire

Dü wìrsch's finda

■▶ Tu vas le trouver

Ar wìrd kuu

■▶ Il va venir

ìm Sìn vu-m a Vermüetung, ebis wo's wohrschins pàssiara wìrd.

■▶ Dans le sens d'une supposition, une chose qui va probablement arriver.

Ar wìrd's hoffentlig màcha...

■▶ Il va le faire, j'espère...

Ar wìrd scho dràdanka !

■▶ Il va probablement y penser !

Sa ware's schàffa !...

■▶ Ils vont y arriver !...

's gitt noch a Meegligkeit fer dr Zukunft, mìtem Kurzverb "kuu".

■▶ Il y a encore une possibilité pour le futur, avec l'auxiliaire "kuu".

Wenn d Züekunft gànz nohch ìsch, wenn 's gliich pàssiart:

■▶ Quand le futur est tout proche, quand ça va tout de suite survenir :

's kummt ku ragna

■▶ Il va pleuvoir

Da Kurs zeigt nàtirlich doch Beispieler fer d Züekunft, mìtem Kurzverb "wara":

■▶ Ce cours montre évidemment quand même des exemples pour le futur, avec l'auxiliaire "wara" :

Beispieler mìt a pàar wìchtiga Verb

■▶ Exemple avec quelques verbes importants

sìi

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch bì oder ìch bìn	ìch bì gsìi	ìch wìrr sìi
dü bìsch	dü bìsch gsìi	dü wìrsch sìi
ar ìsch	ar ìsch gsìi	ar wìrd sìi

Elsassischa_Grammatik

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
mìr sìn	mìr sìn gsii	mìr wara sii
ìhr sìn	ìhr sìn gsii	ìhr wara sii
sa sìn	sa sìn gsii	sa wara sii

hàà

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch hà oder ìch hàn	ìch hà ghàà	ìch wìrr hàà
dü hàsch	dü hàsch ghàà	dü wìrsch hàà
ar hàt	ar hàt ghàà	ar wìrd hàà
mìr han	mìr han ghàà	mìr wara hàà
ìhr han	ìhr han ghàà	ìhr wara hàà
sa han	sa han ghàà	sa wara hàà

düe

Gegawart
ìch düe
dü düesch
ar düet
mìr düen
ìhr düen
sa düen

känna

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch kà oder ìch kàn	ìch hà känna	ìch wìrr känna
dü kàsch	dü hàsch känna	dü wìrsch känna
ar kàt	ar hàt känna	ar wìrd känna
mìr känna	mìr han känna	mìr wara känna
ìhr känna	ìhr han känna	ìhr wara känna
sa känna	sa han känna	sa wara känna

müeßa

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch müeß	ìch hà müeßa	ìch wìrr müeßa
dü müesch	dü hàsch müeßa	dü wìrsch müeßa
ar müeß	ar hàt müeßa	ar wìrd müeßa
mìr mian	mìr han müeßa	mìr wara müeßa
ìhr mian	ìhr han müeßa	ìhr wara müeßa
sa mian	sa han müeßa	sa wara müeßa

geh

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch bì oder ìch bìn	ìch bì gànga	ìch wìrr geh
dü gehsch	dü bìsch gànga	dü wìrsch geh
ar geht	ar ìsch gànga	ar wìrd geh
mìr gehn	mìr sìn gànga	mìr wara geh

Elsassischa_Grammatik

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìhr gehn	ìhr sìn gànga	ìhr wara geh
sa gehn	sa sìn gànga	sa wara geh

kumma oder kuu

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch kumm	ìch bì kumma oder ìch bì kuu	ìch wìrr kumma oder ìch wìrr kuu
dü kummsch	dü bìsch kumma oder dü bìsch kuu	dü wìrsch kumma oder dü wìrsch kuu
ar kummt	ar ìsch kumma oder ar ìsch kuu	ar wìrd kumma oder ar wìrd kuu
mìr kumma oder mìr kemma	mìr sìn kumma oder mìr sìn kuu	mìr wara kumma oder mìr wara kuu
ìhr kumma oder ìhr kemma	ìhr sìn kumma oder ìhr sìn kuu	ìhr wara kumma oder ìhr wara kuu
sa kumma oder sa kemma	sa sìn kumma oder sa sìn kuu	sa wara kumma oder sa wara kuu

mächta

Gegawart	Vergàngaheitt	Zukunft
ìch mächt	ìch hà mächta	ìch wìrr mächta
dü mächtsch	dü hàsch mächta	dü wìrsch mächta
ar mächt	ar hàt mächta	ar wìrd mächta
mìr mächta	mìr han mächta	mìr wara mächta
ìhr mächta	ìhr han mächta	ìhr wara mächta
sa mächta	sa han mächta	sa wara mächta

Konditionàl

➡Conditionnel

Beispieler mìt'm a pàar Verb

➡Exemple avec quelques verbes

ìch tat ebbis assa

➡je mangerais quelque chose

ìch sottig ebbis assa

➡je devrais quelque chose

ìch tat losa

➡j'écouterais

ìch giang

➡j'irais

oder:

ìch tat geh

➡j'irais

ìch kam

➡je viendrais

oder:

ìch tat kumma

➡je viendrais

ìch hat mächta kumma

➡j'aurais voulu venir

düe

Konditionàl
ìch dat
dü datsch

Elsassischa_Grammatik

Konditionàl
ar dat
mir data
ihr data
sa data

sii

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch war	ìch war gsii
dü warsch	dü warsch gsii
ar war	ar war gsii
mir warta	mir warta gsii
ihr warta	ihr warta gsii
sa warta	sa warta gsii

hàà

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch hat	ìch hat ghàà
dü hatsch	dü hatsch ghàà
ar hat	ar hat ghàà
mir hatta	mir hatta ghàà
ihr hatta	ihr hatta ghàà
sa hatta	sa hatta ghàà

känna

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch kànttig	ìch hat kàнна
dü kànttsch	dü hatsch kàнна
ar kànttigt	ar hat kàнна
mir kàntta	mir hatta kàнна
ihr kàntta	ihr hatta kàнна
sa kàntta	sa hatta kàнна

müeßa

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch müeßtig	ìch hat müeßa
dü müeßtsch	dü hatsch müeßa
ar müeßtigt	ar hat müeßa
mir müeßta	mir hatta müeßa
ihr müeßta	ihr hatta müeßa
sa müeßta	sa hatta müeßa

geh

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch giang	ìch war gànga
dü giangsich	dü warsch gànga
ar giang	ar war gànga

Elsassischa_Grammatik

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
mìr giangta	mìr warta gànga
ìhr giangta	ìhr warta gànga
sa giangta	sa warta gànga

kumma

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch kam	ìch war kumma
dü kamsch	dü warsch kumma
ar kam	ar war kumma
mìr kamta	mìr warta kumma
ìhr kamta	ìhr warta kumma
sa kamta	sa warta kumma

sotta

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch sottig	ìch hat sotta
dü sottsch	dü hatsch sotta
ar sottigt	ar hat sotta
mìr sotta	mìr hatta sotta
ìhr sotta	ìhr hatta sotta
sa sotta	sa hatta sotta

mächta

Konditionàl	Konditionàl Vergàngaheit
ìch mächtig	ìch hat mächta
dü mächtsch	dü hatsch mächta
ar mächtig	ar hat mächta
mìr mächta	mìr hatta mächta
ìhr mächta	ìhr hatta mächta
sa mächta	sa hatta mächta

Subjonktiv

▣▣ Subjonctif

Präpositiona

▣▣ Prépositions

Adverb

▣▣ Adverbes

derbii

▣▣ avec, parmi

derfir

▣▣ pour, favorable à

derwider

▣▣ contre, défavorable à

dergìga

▣▣ contre, opposé à

derwillscht

▣▣ pendant ce temps

dheim

▣▣ à la maison, au domicile

derohna

▣▣ sans

drum

▣▣

Elsassischa_Grammatik

dràà	➡
dràb	➡
druf	➡ dessus
drii	➡ dedans
drüs	➡ dehors, hors de
dernoh	➡ ensuite
dervu	➡
derdurch	➡ à travers
derzwischa	➡ entre
dernawa	➡ à côté
driwer	➡ au-dessus
drunter	➡ en-dessous
wagadam	➡ à cause de cela
salamols	➡ en ce temps-là
	➡ Déclinaisons

Deklinàtiona

Ungfahr wia uf Ditsch,
üsser a pààr Fall:

Ich nimm dr Wàga

Kè Genitiv:

d Räder vum Wàga

dàs sìn ìm Kind sina Schüe

mìr kumma nìt wagem Watter

wahrend dm Winter

➡ Environ comme en allemand, à part certains cas :

➡ Je prends la voiture

➡ Pas de génitif :

➡ les roues de la voiture

➡ ce sont les chaussures de l'enfant

➡ nous ne venons pas à cause de la météo

➡ pendant l'hiver

Deklinàtiona

	Maskulin	Feminin	Neutrum	Plural
Nominativ	dr Mànn	d Fràui	s Kind	d Litt
Akkusativ	dr Mànn	d Fràui	s Kind	d Litt
Dativ	dm Mànn, ìm Mànn	dr Fràui, ìn dr Fràui	dm Kind, ìm Kind	da Litt, ìn da Litt

Deklinàtiona (schwàch) un Adjektiv

	Maskulin	Feminin	Neutrum	Plural	Beispiel
Nominativ	dr klei Mànn oder dr kleina Mànn	d kleina Fràui	s kleina Kind	d kleina Litt	dr klei Mànn isch do
Akkusativ	dr kleiner Mànn	d kleina Fràui	s kleina Kind	d kleina Litt	ich seh d kleina Fràui

Elsassischa_Grammatik

	Maskulin	Feminin	Neutrum	Plural	Beispiel
Dativ	dm klei Mànn, vum klei Mànn oder dm kleina Mànn, vum kleina Mànn	dr kleina Fràui, vu dr kleina Fràui	dm kleina Kind, vum kleina Kind	da kleina Litt, vu da kleina Litt	ich gib a Süü im bráva Kind

Deklinàiona (stàrck) un Adjektiv

	Maskulin	Feminin	Neutrum	Plural	Beispiel
Nominativ	a kleiner Mànn	a kleina Fràui	a klei Kind	kleina Litt	a güeter Mànn ìsch viel Wart
Akkusativ	a kleiner Mànn	a kleina Fràui	a klei Kind	kleina Litt	ich seh a kleina Fràui
Dativ	mìt'ma kleiner Mànn, vum a kleiner Mànn	mìt'ra kleina Fràui, vun'ra kleina Fràui	mìt'ma klei Kind, vum a klei Kind	mìt kleina Litt, vu kleina Litt	ich gib Gald in àrma Litt

Deklinàiona Beispieler

	Maskulin	Feminin	Neutrum	Plural
Nominativ	dr klei Mànn wohnt do dr kleina Mànn wohnt do a kleiner Mànn wohnt do da kleiner Mànn kummt vum Elsàss dàs ìsch dummer Kwàtsch	d kleina Fràui heisst Finnla a kleina Fràui wohnt do dàs ìsch elsassischa Gràmmatik	s nèia Johr fàngt à a nèi Johr fàngt à dàs ìsch scheen Gschìr	d àlta Litt reda güet Elsassisch flotta Litt wohna do
Akkusativ	ich seh dr klei Mànn ich seh a kleiner Mànn	ich seh d kleina Fràui ich seh a kleina Fràui	ich hohl s kleina Kind nimm s scheena Gschìr ich süech a klei Kind ich trink a groß Glàs Wàsser	ich bedüür d krànka Litt ich hà scheena Schüeh
Dativ	ich kumm mìtem kleina Mànn	ich kumm mìt dr kleina Fràui	ich gib a Süü im kleina Kind	ich hà Àngscht vu da beesa Litt

Elsassischa_Grammatik

	Maskulin	Feminin	Neutrum	Plural
		ich gib a Süü ìn dr kleina Fràui	ich gib a Süü ìn dam bràva Kìnd ich gib a Süü ìm a klei Kìnd trotz dm Kìnd hàr er gscheida	ich hà Schüeh mit hochha Àbsatz

Verkleinerungsform

➡ Diminutif

Mit "la"

dràghànga àm And vum Wort

➡ avec "la" ajoutée à la fin du mot

D Verkleinerungsform benutzt ma fer ebis kleins oder ebis liabs üsspracha

➡ On emploie le diminutif pour exprimer une chose petite ou affectueuse

Zum Beispiel:

➡ Par exemple :

- Kàta -> Katzla
- Hund -> Hìndla
- Hüss -> Hiisla
- Kopf -> Kàpfla
- Stei -> Steinla

➡
➡
➡
➡
➡

S And "la" gìttet fer s Milhüserisch

➡ La terminaison "la" est valable pour le mulhousien

Àn àndra Orta ìsch's "le" oder "li".

➡

Zum Beispiel: Heft

➡ Par exemple : Heft (cahier)

- -> Heftla (z Milhüsa)
- -> Heftle (im Unterelsàss)
- -> Heftli (in dr Schwitz)

➡
➡
➡

Nawasàtz

➡ Subordonnée

Mit

"wo"

➡ avec "wo" (qui ou que)

Dr Mànn wo kumma ìsch

➡ L'homme qui est venu

Dr Mànn wo mìr süecha

➡ L'homme que nous cherchons

A Lànd wo ma güet ìsst

➡ Un pays où on mange bien

Àndra Präpositiona àss uf Hochditsch

➡ D'autres prépositions qu'en allemand

Ìch wohn z'

Milhüsa

➡ J'habite à Mulhouse

Ìch gàng uf

Kolmer

➡ Je vais à Colmar

z'

Morga

➡ le matin

z'

Mittàg

➡ l'après-midi

z'

Owa

➡ le soir

z'

Nàcht

➡ la nuit

Àrtikel un Persona Nama

➡ Articles et noms de personnes

A Beispiel:

➡ Un exemple :

Dr

Nathan Katz isch a beriahmter Dichter gsii.

➡ Natan Katz était un poète célèbre.

Uf Elsassisch schribt ma a Àrtikel vorem Nàma vun'ra Person.

➡ En alsacien, on écrit un article devant le nom d'une personne.

Aui Àcht gaa uf:

➡ Aussi faire attention à :

D Màdàm Meyer isch do, sa trinkt Kàfe.

➡

S Màrie isch do, as trinkt Kàfe.

➡

Aui fer a Fràui, benutzt ma "as" (Neutrum), àstàtt "sa" (Feminin).

➡ Aussi pour une femme, on utilise "as" (Neutrum) au lieu de "sa" (Feminin).

Uf Hochditsch war's immer "sie", fer à Fràui.

➡ En allemand, ce serait toujours "sie" pour une femme.

Üssnàhm fer dr elsassischer Dialekt vu Milhüsa

➡ Exception pour le dialecte alsacien de Mulhouse

Z'Milhüsa sajt ma:

➡ A Mulhouse, on dit :

a scheena Fràui

➡ une belle Femme

Ìm Rascht vum Owerelsàss sajt ma:

➡ Dans le reste du Haut-Rhin, on dit :

a scheeni Fràui

➡ une belle Femme

Fer ìwer d elsassischa Gràmàtik vu dr Milhüuser Gegend mehr erfàhra

➡ Pour en apprendre plus sur la grammaire alsacienne de la région mulhousienne

http://als.wikipedia.org/wiki/Buech:Grammatik_Mülhauser_Dialekt

uf Elsassisch, uf dr àlemànnscha Wikipedia.

➡ en alsacien, dans la wikipédia alémanique

http://fr.wikiversity.org/wiki/Grammaire/Alsacien/Synthèse_complète

uf Frànzeesch, uf dr Wikiversity.

➡ en français, dans la Wikiversity

Doc : http://www.alsa-immer.eu/Elsassischa_Grammatik.pdf